

రసాయనాలతో ఆకర్షించే ప్యాకెట్లతో వచ్చే రిఫైన్డ్ ఆయిల్ మన ఆరోగ్యానికి ఎంత ప్రమాదమో అందరికీ తెలుసు. కానీ ఒకప్పుటిలా స్వచ్ఛమైన, సహజమైదామైన నూనెలు దొరుకక అందుబాటులో ఉన్నవే వాడుతున్నాడు. భూపాలపల్లికి చెందిన గిరిజన యువకుడు బొజు రాజు సైతం స్వీయనుభవంతో కొత్త ఆలోచనకు తెరకెక్కించాడు. మారుతున్న జీవనశైలికి అనుగుణంగా రసాయనాలతో కూడిన ఆహారం తీసుకోవడం వల్ల తండ్రి దూరమవడం, తన ఆరోగ్యమూ దెబ్బ తినడంతో రిఫైన్డ్ ఆయిల్ కు స్వస్తి చెప్పాడు. అందరికీ ఆరోగ్యం పంచాలనే సంకల్పంతో పూర్వకాలం నాటి గానుగ నూనెను పరిచయం చేశాడు. ఇందుకోసం అవసరమైన శిక్షణ తీసుకొని తన స్వగ్రామం ఆముదాలపల్లిలో చెక్క గానుక యూనిట్ ను నెలకొల్పాడు. భార్య అశ్వినితో కలిసి పల్లి, నువ్వులు, కొబ్బరి, కుసుమ, ఇప్ప నూనెలను శాస్త్రీయ పద్ధతిలో తయారుచేస్తున్నాడు. వీటిని ఇటూ స్థానికులకు, దూరప్రాంతాల వారికి ఆర్డీస్ కాగ్లో డ్యారా చేరవేస్తున్నాడు. ఇలా అతడు 'గానుగ నూనె' కు కేరాఫ్ గా మారా. అన్ని ఖర్చులు పోను నెలకు రూ.30వేల వరకు ఆర్జిస్తున్నానని చెబుతున్నాడు. కొవిడ్ తర్వాత ప్రతి ఒక్కరిలో ఆరోగ్యంపై తగ్గ పరిగిని తరుణంలో అందరూ గానుగ నూనె రుచి కోసం ఉత్సాహం చూపుతుండగా, ఎప్పుడూ నడిచే ఇలాంటి యూనిట్ ఉమ్మడి జిల్లాలో మొదటిది కావడం విశేషం.

గానుగ పరికరంలో ఎద్దుల ద్వారా నూనె తయారు చేస్తున్న రాజు దంపతులు

- జయశంకర్ భూపాలపల్లి, సెప్టెంబర్ 30 (నమస్తే తెలంగాణ)

గానుగ నూనె కేరాఫ్ రాజు

- ప్రజలకు ఆరోగ్యం పంచుతున్న గిరిజన యువకుడు
- స్వీయనుభవం నుంచి మొలకెత్తిన ఆలోచన
- ఆముదాలపల్లిలో యూనిట్ ఏర్పాటు
- ఉమ్మడి జిల్లాలో ఇదే మొదటిది
- రోజూ 20 లీటర్ల సహజసిద్ధ నూనె తయారీ
- ఆర్డీస్ కాగ్లోలో పలు ప్రాంతాలకు రవాణా
- ఖర్చులు పోను నెలకు రూ.30వేల ఆదాయం

జయశంకర్ భూపాలపల్లి, సెప్టెంబర్ 30 (నమస్తే తెలంగాణ) : గానుగ నూనె రాజు అలియాస్ బొజు రాజు. భూపాల పల్లి జిల్లాలో ఇప్పుడు ఎక్కడ ఏన్నా ఇదే పేరు వినిపిస్తోంది. రసాయనాలతో పండించిన ఆహార పదార్థాలు, జీవన శైలి మూలంగా తండ్రి అనారోగ్యానికి గురై మృతి చెందిన తనకు టీపీ రావడం కారణమని తెలుసుకుని రిఫైన్డ్ ఆయిల్ కు స్వస్తి చెప్పాలను కున్నాడు. గానుగ నూనె గురించి తెలుసుకున్నాడు. సహజసిద్ధ నూనెను గానుగ పరికరంతో తయారు చేయాలని భావించాడు. శిక్షణ పొంది తన స్వగ్రామంలో ఎద్దు గానుగ (చెక్క గానుగ) యూనిట్ ను నెలకొల్పాడు. ప్రారంభించి ఏడాదైనా అంతగా ప్రాచుర్యంలోకి రాలేదు. ఎమ్మెల్యే గండ్ర వెంకటరమణారెడ్డి ఒకసారి ఈ యూనిట్ ను చూసి అభిమంజించి ప్యాపాచర్ అభివృద్ధికి రుణం మంజూరు చేయమని హామీ ఇచ్చారు. దీంతో రాజు యూనిట్ ప్యాపాచర్ వెలుగులోకి వచ్చింది. ప్యాపాచర్ అభివృద్ధికి బ్యాంకు రుణం కావాలని రాజు కోరగా అప్పటి కప్పుడు బ్యాంకు అధికారులతో మాట్లాడి రుణం అందించాలని కోరారు. అప్పటినుంచి ఎమ్మెల్యే గానుగ నూనెను తెప్పించుకుంటూ వాడుతున్నాడు. రాజు ఆతడి భార్య అశ్విని ఇద్దరూ రోజుకు 20 లీటర్ల నూనె తయారు చేస్తూ భూపాలపల్లిలో పాటు ఆర్డీస్ కాగ్లో ద్వారా వరంగల్, హనుమకొండ, గోదావరిఖని, ములుగు, ఏలూరు నాగార్ల తదితర పట్టణాలకు రవాణా చేస్తూ ప్రజలకు ఆరోగ్యాన్ని పంచుతున్నాడు. అన్ని ఖర్చులు పోను నెలకు రూ.30వేల వరకు ఆదాయాన్ని ఆర్జిస్తున్నాడు.

నూనె తీసిన తర్వాత బయటికి వచ్చిన వ్యర్థాలు

బాటిల్లలో నువ్వులు, పల్లి, విప్ప, కుసుమ, నల్లనువ్వులు, కొబ్బరి నూనెలు

రోజుకు 20 లీటర్ల నూనె తయారీ
గానుగ యూనిట్ ద్వారా రోజుకు 20 లీటర్ల నూనెలను తయారు చేస్తున్నారు. మూడు కిలోల పల్లిలతో ఒక లీటరు పల్లి నూనె, మూడు కిలోల నువ్వులతో ఒక లీటరు నువ్వుల నూనె, రెండు కిలోల కొబ్బరితో ఒక లీటరు కొబ్బరి నూనె, మూడున్నర కిలోల కుసుమలతో ఒక లీటరు కుసుమ నూనె, రెండున్నర విప్ప పరకలతో ఒక లీటరు విప్ప నూనె తయారవుతుందని రాజు వెబుతున్నాడు. ఒక లీటరు పల్లి నూనెకు రూ.420, ఒక లీటరు నువ్వుల నూనెకు రూ.620, ఒక లీటరు కొబ్బరి నూనెకు రూ.520, ఒక లీటరు కుసుమ నూనెకు రూ.550, ఒక లీటరు విప్ప నూనెకు రూ.500 తీసుకుంటున్నారు. రోజుకు 20 లీటర్ల నూనె తయారు చేసి విక్రయిస్తున్నారు. అన్నీ ఖర్చులు పోను రోజుకు రూ. 1000 మిగులుతున్నాయని రాజు తెలిపాడు. నూనెలను ప్రత్యేక టీనెలలో ఆర్డీస్ కాగ్లోలో రవాణా చేస్తున్నారు. నూనె తయారీ తర్వాత వచ్చే వ్యర్థాలను సైతం విక్రయిస్తున్నారు.

తయారీపై ప్రత్యేక శిక్షణ
గానుగ నూనె తయారీపై రాజు ప్రత్యేక శిక్షణ పొందాడు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా జిల్లాపల్లి గ్రామంలో 15రోజుల పాటు గానుగ నూనె తయారీ, యూనిట్ పై ఏయే నూనెలు తయారు చేస్తారు, గానుగ యంత్రంతో చేసే నూనెలకు తేడా.. ఎద్దుగానుగ నూనెలో పోషకాలు, నూనెల మార్కెటింగ్ తదితర అంశాలపై పూర్తిస్థాయిలో శిక్షణ తీసుకున్నాడు. ఆ తర్వాత తన గ్రామంలో ఎద్దు గానుగ యూనిట్ నెలకొల్పాడు. ఆర్థిక స్థోమత లేక సుమారు 8 లక్షల వరకు అప్పు తీర్చాడు. బిత్తూరుకు చెందిన కోవండవారి ని తీసుకువచ్చి చెక్క గానుగ పరికరాన్ని తయారు చేయించాడు. వరంగల్, కర్ణాటక, జమీరాబాద్ లనుంచి నూనెలకు కావాల్సిన ముడిపదార్థం (రసాయన రహిత) తెచ్చి గానుగ నూనె తయారీని ఏడాది క్రితం ప్రారంభించాడు

గానుగలో తయారైన పల్లి నూనె

ఎమ్మెల్యే గండ్ర సహకారం మరువలేనిది
- బొజు రాజు
ఎమ్మెల్యే గండ్ర వెంకటరమణారెడ్డి సహకారం మరువలేనిది. సారీ మా గానుగ యూనిట్ వద్దకు వచ్చి చూసి అభినందించి ప్రోత్సహించారు. రూ.10 లక్షలు బ్యాంకు నుంచి రుణం కావాలని ఆడిగిన. సారీ వెంటనే బ్యాంకు అధికారులకు ఫోన్ చేసి చెప్పారు. రుణం మంజూరైతే పెద్ద షెడ్యూల నిర్మాణం చేసి మరో గానుగ యూనిట్ ను ఏర్పాటు చేస్తా. ప్రజలకు గానుగ నూనెను మరింత చేరువ చేస్తా. భూపాల పల్లి పట్టణంలో యూనిట్ ఏర్పాటు చేయడం ఖర్చుతో కూడిన పని. ఎక్కడ మేకకూ ఇబ్బంది. అందుకే నేను ఉంటున్న ఊరు ఆముదాలపల్లిలోనే ఏర్పాటు చేసుకున్నా. కలషిత వాతావరణానికి దూరంగా ఇక్కడ ప్రశాంతంగా ఉంది. నాకు టీపీ వ్యాధి ఉండే. మందులు వాడేవాణ్ణి. ఇప్పుడు గానుగ నూనె వాడు తున్నా. టీపీ కంట్రోల్ అయింది. మందులు బంధి చేసిన. బయట డొరికే కట్టి నూనెలు వూసేసి గానుగ నూనె వాడితే ఎలాంటి రోగాలు రావు. సింగరేణి అధికారులు కూడా నూనెను తీసుకెళ్తున్నారు. 30 కిలోమీటర్ల పరిధిలో ఉచితంగా డోర్ డెలివరీ చేస్తా. ఫోన్ చేస్తే ఎక్కడికైనా ఆర్డీస్ కాగ్లోలో పంపిస్తున్నా. ఈ నూనె ఆరు నుంచి కొమ్మిది నెలల పాటు నిల్వ ఉంటుంది. ఆయిల్ తీసిన తర్వాత వచ్చే వ్యర్థాలు పశువుల దాణాగా, పంటకోసం సిండ్రియం ఎరువులుగా ఉపయోగపడుతాయి. చాలా మంది ఈ వ్యర్థాలను కొనుగోలు చేసుకుని వెళ్తున్నారు.

గానుగలో పోసిన పల్లిలు

ఉదయం లేచింది మొదలు.. రాత్రి పడుకునేదాకా అరచేతిలో సెల్ ఫోన్ పట్టుకొని సామాజిక మాధ్యమాల్లో ప్రపంచాన్ని వీక్షిస్తున్న రోజులివి.. అయినా ఓ వృద్ధుడు నాటి తరం ఫీమస్ అయిన రేడియోనే ఇప్పటికీ వాడుతూ 'జేరా' అని పిస్తున్నాడు. పొద్దున నుంచి రాత్రి వరకు దానితోనే కాలక్షేపం చేస్తుంటాడు. దాదాపు 60 ఏండ్లుగా రేడియోనే అట్టిపెట్టుకొని తిరుగు ఊరిలో 'రేడియో తాత' గా పేరు పొందాడు.

- నేటి ఆధునిక యుగంలోనూ రేడియోను వీడని వృద్ధుడు
- 60ఏండ్లుగా తనవెంటే బుల్లిపెట్టి
- సుప్రభాతం మొదలు రాత్రి వార్తల వరకు ఏంటూ కాలక్షేపం
- గ్రామంలో అందరికీ 'రేడియో తాత' గా సుపరిచితుడు
- రూ.2వేల వింఛనే ఆధారం

రేడియో వింటున్న ఆనందరావు

రేడియోతోనే ఆనందం

మహాబూబాబాద్ జిల్లా బయ్యారం మండలం కంబాల పట్టికి చెందిన చిలకలక్ష్మిని ఆనందరావు (75)కు ఇప్పటికీ రేడియో అంటేనే ప్రీతి. చిన్నతనం నుంచే రేడియో అంటే మక్కువ పెంచుకున్న ఆయన, ఇప్పుడు రేడియో తాతగా పిలిపిచుకునేంతగా గుర్తింపు పొందాడు. పూర్వం రేడియోకి ఉన్న ఆదరణ అంతా ఇంతాకాదు. ఆరంభ కాలంలో యూనిట్ రేడియోలో వచ్చే సంస్కృతం వార్తలను చెప్పులు రిక్కించి వినిపాళ్లు. పట్టణ ప్రాంతాల్లో అడపాదడపా టీవీలు కనిపించినా, పల్లిల్లో మాత్రం రేడియోనే అతిపెద్ద ప్రసారమాధ్యమం. రేడియోలో వచ్చే వార్తలు, ఇతర సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల ద్వారానే ప్రజలు సమాచారం తెలుసుకోవడంతో పాటు వినోదం పొందేవారు. ఇప్పుడు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఎంతో అభివృద్ధి చెందింది. అత్యధునిక సాఫ్ట్ వేర్ లో వచ్చే సమాచారం ప్రపంచమే ఇప్పుడు సాఫ్ట్ వేర్ లో వచ్చేసింది. ఇలాంటి రోజుల్లోనూ ఆనంద రావు రేడియోనే పంపప్రాణంగా భావిస్తూ దానితోనే కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు. ఉదయం సుప్రభాతం మొదలు రాత్రి పడుకునే వరకు పాటలు, వార్తలు, అనేక నాటకాలు ఏంటూ గడుపుతున్నాడు. సుమారు 60 ఏండ్లుగా రేడియోనే వినియోగిస్తున్నాడు. టీవీ ఆనందం కూడదు. రేడియో పాడై పోతే వెంటనే మరో రేడియో కొంటాడు. ఇలా ఇప్పటివరకు సుమారు 20 రేడియోల దాకా మార్చాడు. రాసు ఎక్కడికి వెళ్లినా రేడియోను వెంట తీసుకెళ్తాడు. రోజూ రేడియోతోనే కాలక్షేపం చేస్తున్న ఆనందరావును పిల్లలు, గ్రామస్థులు 'రేడియో తాత' అని పిలుస్తుంటారు. అయినాపూర్వ ఆనందరావు 'రేడియో తాత' అని పిలుస్తున్నాడు. చాలా ఏండ్ల క్రితమే భార్య దూరం కాగా పిల్లలు లేకపోవడంతో గ్రామంలోని ఓ పాత ప్రభుత్వ భవనం వరండాలోనే తలదాచుకుంటున్నాడు. గతంలో గ్రామంలోని మంచినీటి బావి నీటిని వదిలే పని ద్వారా నెలకో నెల ప్రజలు ఇచ్చే 5, 10కో కాంట్ వెల్ఫేర్ పనులు. ఇప్పుడు తెలంగాణ ప్రభుత్వం అందిస్తున్న రూ.2వేల వృద్ధాప్య పింఛన్ తో బతుకుతున్నాడు.

సెట్టుకోండి

- భారతదేశంలో పగులు లోయలో ప్రవహించే నదులు ఏవి?
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరిగిన రంప తిరుగుబాటు నాయకుడు ఎవరు?
- మానవ శరీరంలోని రక్తంలో ఐరన్ శాతం ఎంత?

సెట్టుకోండి

గొప్పదనం బలంలో లేదు. ఆ బలాన్ని వాడుకోవడంలో ఉంది.

- నరసింహ రాధాకృష్ణన్

డిసెంబర్

నెల కావడంతో వివరీ తమైన చరి వేస్తున్నది. ఇంట్లో పడుకున్న రాము.. చలికి గజగజా వణుకుతున్నాడు. అమ్మ తెచ్చిన దుప్పటి కప్పుకొని ముడుచుకుని పడుకున్నాడు. కిటికీ లోంచి ఈదురుగాలులు వీస్తుంటే, చలి ఇంకా ఎక్కువ కాసాగింది. అందుకే, కిటికీలు మూద్దామని వేల్చాడు. కిటికీ తలుపులు మూస్తుండగా, తమ ఇంటి పక్కనే ఉన్న చింతపెట్టు కింద ఓ ముసలవ్వ కనిపించింది. ఆ అవ్వ చలికి వణుకుతూ, చాలీచాలీ దుప్పటి కప్పుకొని ముడుచుకుని పడుకున్నది. ఆ దుప్పటికి అక్కడక్కడా రంధ్రాలు ఉన్నాయి. దాంతో ఆ అవ్వ ఇంకా వణికిపోతున్నది. ఆ దృశ్యాన్ని చూసి రాము చలించిపోయాడు. 'ఇంత చలిలో ఎలా ఉంటుంది పాపం!' అనుకుంటూ, ఆ అవ్వ గురించే ఆలోచిస్తూ ఎప్పటికో నిద్రపోయాడు. మరుసటి రోజు తన ఎప్పటినుంచో జమచేసిన గల్లాపెట్టి తాళం తీశాడు. పైనలన్నీ లెక్క పెడితే.. వెయ్యి రూపాయల దాకా ఉంది. వెంటనే ఆ డబ్బు తీసుకుని వెళ్లి, ఓ మంచి దుప్పటి కొన్నాడు. దాన్ని తీసుకువచ్చి వెళ్లు కింద ఉన్న అవ్వకు ఇచ్చాడు. దాన్ని చూసిన ఆ అవ్వ కళ్ళలో ఆనంద బాష్పాలు రాల్చాయి. అప్పుడే ఇంటికి వచ్చిన రాము అమ్మానాన్న.. ఇంట్లో గల్లాపెట్టిలో డబ్బులు లేక పోవడం చూసి కంగారు పడ్డారు. ఇంతలో ఏవో మాటలు వినిపిస్తుంటే.. కిటికీలోంచి బయటికి చూశాను. వాళ్ళు వెళ్లు కింద రాము. ఇంతలో ఏవో కనిపించారు. 'అవ్వా! ఈరోజు నుంచి నీకు చలి ఉండదు. దీన్ని చక్కగా కప్పుకొని నానా!' అంటూ దీమించింది అవ్వ. అది చూసి రాము తల్లిదండ్రులు.. చిన్న వయసు లోనే తమ కొడుకు చేస్తున్న మంచి పనికి ఎంతో సంతోషించారు.

సేవ

సెట్టుకోండి

బొమ్మల అధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

an

rab

కింది పదంలోని అక్షరాల సాయంతో ఎన్ని కొత్త పదాలను సృష్టించవచ్చో చూడండి.

Around
Ex : Run

సెట్టుకోండి

మణికర అనితేజ్ ఎల్లారెడ్డి.

సెట్టుకోండి

పిల్ల ఎలుగుబంటి.. తన తల్లిని చేరే మార్గం చెప్పండి.

సెట్టుకోండి

మణికర అనితేజ్ ఎల్లారెడ్డి.

సెట్టుకోండి

Near a ear, a nearer ear, a nearly eerie ear.

కింది పదంలోని అక్షరాల సాయంతో ఎన్ని కొత్త పదాలను సృష్టించవచ్చో చూడండి.

Around
Ex : Run

సెట్టుకోండి

మణికర అనితేజ్ ఎల్లారెడ్డి.